การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสช. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

การผลิตข้าวของเกษตรกรตำบลสาลี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี Rice Production by Farmer in Sali Sub-District, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province

จนัญญา เฟื่องฟุ้ง (Chananya Foungfoong)* จินดา บลิบทอง (Jinda Khlibtong, Associate Professor) **
ภรณี ต่างวิวัฒน์ (Paranee Tangwiwut, Associate Professor) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบล สาลี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี (2) การผลิตข้าวของเกษตรกร (3) ความต้องการการส่งเสริมการเกษตร ของเกษตรกรผู้ผลิตข้าว

โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ผลิตข้าวในตำบลสาลี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ขึ้น ทะเบียนเกษตรผู้ปลูกข้าว ปี 2554/55 รอบ 2 จำนวน 266 ครัวเรือน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติความถี่ ร้อยละ คะแนน เฉลี่ย ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรเป็นเพศชาย ร้อยละ 55.6 อายูเฉลี่ย 47.9 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 4.19 คน มีประสบการณ์ในการผลิตข้าว เฉลี่ย 26.41 ปี เกษตรกร ทั้งหมดเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร โดยเป็นกลุ่มลกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และ ได้รับ ความรู้เกี่ยวกับการผลิตข้าวจากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.80 คน พื้นที่ผลิตข้าว เฉลี่ย 47. 25 ไร่ และเป็นพื้นของตนเองบางส่วนและเป็นพื้นที่เช่าบางส่วน แหล่งเงินทุนของเกษตรกรทั้งหมคมา จากสถาบันการเงิน (2) เกษตรกรผลิตข้าวเพื่อจำหน่ายโดยการเข้าร่วมโครงการจำนำข้าวกับรัฐบาล พื้นที่ที่ผลิต ข้าวเป็นดินเหนียว ใช้น้ำชลประทาน พันธุ์ข้าวที่ใช้ส่วนใหญ่ พันธุ์ กข 47 ส่วนใหญ่เกษตรกรมีการไถเตรียมดิน 2 ครั้ง ใส่ปุ๋ย 3 ครั้ง ใช้ปุ๋ยสุตร 46 - 0 -0 และ 16 - 20 - 0 และมีการป้องกันกำจัดโรค แมลง วัชพืช และสัตว์ศัตรู 7 ครั้ง ในการผลิตเกษตรกรทั้งหมดพบโรคไหม้ เพลี้ยกระโคคสีน้ำตาล ข้าววัชพืช และนก ใช้สารเคมีใน การป้องกันและกำจัด ซึ่งในการกำจัดวัชพืช และสัตว์ศักรูบางชนิคมีการใช้แรงงานคนและวิธีกลมาผสมผสาน เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยการจ้างรถเกี่ยวนวดและจ้างรถในการ เกษตรกรมีปัจจัยการผลิตเฉลี่ย (บาท/ไร่) ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ 636 บาท ค่าเตรียมดิน 363.72 บาท ค่าปุ๋ย 573.91 บาท ค่าสารเคมี 1,574.44 บาท ค่าจ้าง แรงงาน 364.10 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 32.35 บาท ค่าเก็บเกี่ยวและขนส่ง 588.80 บาท ค่าเช่าที่คิน 1,582.85 บาท ส่วนผลผลิตข้าว เฉลี่ยไร่ละ 1,037.82 กิโลกรัม รายได้จากการจำหน่ายข้าวของเกษตรกร เฉลี่ยไร่ละ 13,372.44 บาทต่อไร่ (3) เกษตรกรมีความต้องการการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการผลิตข้าวอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่ต้องการ ความรู้จากบุคคลจากหน่วยงานราชการ ซึ่งอาจผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และคอมพิวเตอร์ โดยวิธีการบรรยายและ ศึกษาดูงาน

คำสำคัญ: การผลิตข้าว ตำบลสาลี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

- * นักสึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช title_cha@hotmail.com
- ** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสโขทัยธรรมาธิราช jinda.khl@stou.ac.th
- *** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช paranee.tan@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of the study were to (1) investigate the social-economics situation of the farmer of Sali Sub-district, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province, (2) the rice production practices of farmers, and (3) find out the agricultural extension need of rice farmers.

The 266 household of rice farmers registered of rice production year 2011/2012 round 2 in Sali Sub-district, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province were the sample of the study. The simple random sampling was used in the study. The interview schedule was used as the instrument in collecting data. The statistics package was used with computer for data analysis. The frequency count, percentage, mean, maximum and minimum and standard deviation were used as the statistical analysis.

The result of the study found that (1) majority of respondents were male (55.6%), average age 47.9 years, completed primary education, average member in household 4.19 persons, experiences in rice production by average 26.41 years. All of farmers belong to Famers Institution, Bank of Agricultural and Agricultural cooperatives (BAAC) customer. The farmers received the knowledge of rice production from Agricultural Extension Worker. There were 2 persons as labor in household. Average rice production 47.25 rai, consist of own land of farmer and rent land from others. The financial resource of farmer came from financial institution. (2) The rice farmer production joined in aeea rice project. The clay soil, irrigation area, Kor.Khor. 47 rice used in production, 3 times filling fertilizer, formula 46-0-0 and 16-20-0, protection disease, inset, weed, and other 7 times were experimented in the study. Farmers met blight diseases, brown plant hopper, rice weed, and bird as the rice pest. Chemical treatment, mechanical treatment and integration treatment were used in cultivation and harvesting. The production factor consisted of the seed 636 baht. Soil preparation 363.72 baht; fertilizer 573.91 baht; chemical substance 1574.44 baht, labor 364.10 baht, fuel 32.35 baht harvesting and transport 588.80 baht, land lent 1,582.85 baht. The average rice production was 1,037.82 kilogram/rai. The rice income of farmer was 13,372.44 baht/rai. (3) Rice farmers needed the knowledge concerning the rice production was average score 3.53 as the moderate level. The procedure of rice production, the farmers need the knowledge from the personal of government organization via television, ratio, and computer by lecture and study tour.

Keywords: Rice production, Sali Sub-district, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province